

Istungidokument

B8-0184/2017

13.3.2017

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2017. aasta istungjärgudel (2017/2598(RSP))

Marie-Christine Vergiat, Marisa Matias, Ángela Vallina, Merja Kyllönen, Lola Sánchez Caldentey, Miguel Urbán Crespo, Tania González Peñas, Xabier Benito Ziluaga, Estefanía Torres Martínez, Neoklis Sylikiotis, Takis Hadjigeorgiou, Dimitrios Papadimoulis, Kostadinka Kuneva, Stelios Kouloglou, Kostas Chrysogonos, Barbara Spinelli, Maria Lidia Senra Rodríguez, Javier Couso Permuy
fraktsiooni GUE/NGL nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2017. aasta istungjärgudel (2017/2598(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ÜRO Inimõiguste Nõukogu kohta,
- võttes arvesse, et Inimõiguste Nõukogu 34. istungjärg toimub 27. veebruarist kuni 24. märtsini 2017,
- võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid peaksid tagama inimõiguste austamise kõikides sise- ja välispoliitika valdkondades ning kindlustama nimetatud poliitikavaldkondade sidususe, et tugevdada liidu ja selle liikmesriikide positsiooni ÜRO Inimõiguste Nõukogus ja muuta see usaldusväärseks;
- B. arvestades, et Inimõiguste Nõukogu 34. korraline istungjärg toimub 27. veebruarist kuni 24. märtsini 2017; arvestades, et Euroopa Liidu inimõiguste allkomisjoni delegatsioon sõidab nagu varasematel kordadelgi Inimõiguste Nõukogu 34. istungjärgule; arvestades, et 2017. aastal peetakse veel kaks Inimõiguste Nõukogu istungjärku;
- C. arvestades, et praegu on Inimõiguste Nõukogu liikmeks seitse liikmesriiki: Saksamaa (kuni 2018), Belgia (kuni 2018), Läti (kuni 2017), Madalmaad (kuni 2017), Portugal (kuni 2017), Ühendkuningriik (kuni 2017) ja Sloveenia (kuni 2018);
- D. arvestades, et tuleb tõhustada ja muuta tihedamaks liidu ja selle liikmesriikide koostööd Inimõiguste Nõukoguga ja kõigi teiste ÜRO organitega, et paremini võtta arvesse Inimõiguste Nõukogu soovitusi ja neid liidu inimõiguste poliitikas paremini ellu viia nii liidu tasandil kui ka väljaspool liitu; arvestades, et liigagi sageli piirduvad liidu delegatsioonid Inimõiguste Nõukogus oma prioriteetidega ega võta arvesse ÜRO ja Inimõiguste Nõukogu tööd inimõiguste vallas;

ÜRO Inimõiguste Nõukogu töö ja töökorraldus

1. kutsub liidu liikmesriike uuesti üles seisma otsustavalt vastu mis tahes katsele rikkuda inimõiguste universaalsuse, jagamatuse ja vastastikuse sõltuvuse põhimõtet ning aktiivselt ergutama Inimõiguste Nõukogu võitlema samamoodi igasuguse diskrimineerimise vastu;
2. hoiatab Inimõiguste Nõukogu poliitiliseks tööriistaks muutumise eest; rõhutab Inimõiguste Nõukogu riigipõhiste resolutsioonide tähtsust tõsiste inimõiguste rikkumistega tegelemisel; rõhutab, et oluline on hinnata inimõiguste olukorda objektiivselt, läbipaistvalt, valikuta, konstruktiivselt, rahumeelselt, lähtudes usaldusväärsest teabest ja mitmepoolsest dialoogist ning tagades kõikide riikide kaasamise ja võrdse kohtlemise; palub ELi liikmesriikidel aktiivselt osaleda Inimõiguste Nõukogu tegevuse osas kooskõlastatud põhimõtete rakendamisel;

3. rõhutab, et oluline on tagada inimõiguste järgimine, tegelda arengupoliitikas tõhusalt paljudes riikides valitseva suure poliitilise ebastabiilsuse algpõhjustega kooskõlas säästva arengu eesmärkidega, samuti võtta selleks sotsiaal-majanduslikke, poliitilisi ja kultuurilisi meetmeid;
4. võtab teadmiseks asjaolu, et Saudi Araabia on Inimõiguste Nõukogu liige 2019. aastani; mõistab kindlalt hukka laiaulatusliku inimõiguste rikkumise Saudi Araabias, kes kasutab oma volitusi selleks, et blokeerida nõudmisi, mida esitavad ÜRO eriraportöörid, kes on nimetatud ametisse uurima piinamise, sõna- ja mõttevabaduse piiramise ning hukkamistega seotud asjaolusid, samuti blokeerib Saudi Araabia kõik katsed uurida sõltumatult olukorda Jeemenis; taunib asjaolu, et Inimõiguste Nõukogu 33. istungjärgul õnnestus Saudi-Araabial teist aastat järjest blokeerida ELi resolutsioon rahvusvahelise uurimise alustamise kohta; palub liidul nimetatud resolutsiooni uuesti esitada, võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku asetäitja Kate Gilmore'i kriitilisi märkusi rahvusvahelise komisjoni moodustamise ebaõnnestumise järel asutatud Jeemeni riikliku komisjoni aadressil, kes ei ole erapooletu ega järgi kaitse põhinorme;
5. peab tervitatavaks ÜRO inimõiguste ülemvoliniku aastaaruandeid ja eriti asjaolu, et tähelepanu pööratakse olukorrale Hondurases, Colombias, Guatemalas, Küprosel, Iraanis, Sri Lankas, Jeemenis, okupeeritud Palestiina territooriumil, sealhulgas Ida-Jeruusalemmas, okupeeritud Golani kõrgendikul Süürias, Afganistanis ja Guineas;
6. on vastu kaitsekohustuse põhimõtte kasutamisele, kuna sellega rikutakse rahvusvahelist õigust ja see ei ole piisav õiguslik alus, millega põhjendada ühepoolset jõu kasutamist; mõistab hukka maailma sandarmi rolli, mille on endale võtnud riigid, nagu USA ja Prantsusmaa, või organisatsioonid, nagu NATO, sealhulgas juhul, kui see roll on võetud väljapool ÜRO mandaati või ületab seda; mõistab samuti hukka nn selektiivsed õhurünnakud ja välisvägede viimise teatavate riikide territooriumile; mõistab hukka NATO sekkumise rahutagamis- ja stabiliseerimisülesannete asemel, mida saab rakendada ainult laia konsensuse alusel ÜRO Peaassamblee raames;

Majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised õigused

7. väljendab heameelt, selle üle, et Inimõiguste Nõukogu peab tähtsaks majanduslike ja sotsiaalsete õiguste edendamist ja kaitset ning inimõiguste vastastikuse sõltuvuse ja jagamatuse küsimust; rõhutab veel kord, et oluline on tegelda võrdselt nii majanduslike, sotsiaalsete, kultuuriliste, kodaniku- kui ka poliitiliste õigustega; juhib tähelepanu asjaolule, et tõsiseks probleemiks on kujunenud suur tööpuudus, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse süvenemine ning aina raskem juurdepääs avalikele teenustele, nagu tervishoid, haridus, eluase, transport ja kultuur, ning nimetatud teenuste kvaliteedi halvenemine; peab tervitatavaks avalike teenuste olulist rolli selles valdkonnas ning märgib, et nende erastamine ja liberaliseerimine on teinud teatavate õiguste kasutamise raskemaks;
8. rõhutab ühtlasi, et demokraatia ja inimõiguste klauslite lisamist liidu sõlmitud vabakaubanduslepingutesse ei ole piisavalt arvesse võetud ja seda võib ebaõnnestumiseks pidada, kusjuures kõnesolevad vabakaubanduslepingud on toonud hoopis kaasa majanduslike ja sotsiaalsete õiguste rikkumise, asjaomaste kogukondade vaesumise ja ressursside monopoliseerimise hargmaiste ettevõtjate poolt; on seisukohal, et on vaja võtta kasutusele uusi koostöövorme, et soodustada kolmandate riikide majanduslikku ja sotsiaalset arengut vastavalt nende elanike vajadustele; on seisukohal,

et ÜRO Inimõiguste Nõukogu peaks kokkuhoiukavade inimõigustele avaldatava mõju kõrval uurima samuti vabakaubanduslepingute mõju, eriti AKV riikidega sõlmitud majanduspartnerluslepingutest tulenevaid ohte ja tagajärgi, ning uurimise tulemused teatavaks tegema;

9. on arvamisel, et rikkuse jaotumine maailmas peaks olema 2017. aastal Inimõiguste Nõukogu prioriteediks, kuna see on peamine takistus majanduslike ja sotsiaalsete õiguste saavutamisel, ning liidu delegatsioon ja liikmesriikide delegatsioonid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed selle eesmärgi saavutamiseks;
10. peab eriti oluliseks raportit, milles käsitletakse meditsiini kättesaadavust seoses iga inimese õigusega võimalikult heale füüsilisele ja vaimsele tervisele; palub liidu delegatsioonil ja liikmesriikide delegatsioonidel edendada ravimite ja vastuvõetava hinnaga kvaliteetsete tervishoiuteenuste kättesaadavust kõigile ning teha ettepanek alustada uurimist ravimitööstuse rolli kohta;
11. peab samuti oluliseks raportit inimväärsel eluaseme kohta, sest eluase on oluline osa õigusest piisavale elatustasemele; palub liidu delegatsioonil ja liikmesriikide delegatsioonidel edendada kvaliteetse eluaseme kättesaadavust kui põhiõigust kõigi jaoks ilma igasuguse diskrimineerimiseta;
12. väljendab heameelt ka õigust toidule käsitleva raporti üle; juhib tähelepanu asjaolule, et ÜRO liikmesriigid peaksid senisest enam edendama juurdepääsu loodusvaradele ja elutähtsatele ressurssidele, juurdepääsu maale ning toiduainetega varustamise sõltumatust ja toiduga kindlustatust kui vahendeid, mis vähendavad vaesust ja tööpuudust; mõistab hukka asjaolu, et väga paljudel inimestel ei ole või ei ole enam juurdepääsu teatavatele ressurssidele, sh sellisele põhilisele hüvele nagu vesi, kuna asjaomase riigi ametiasutuste toetusel on need ressursid hõivanud äriühingud või eraõiguslikud isikud, mis toob endaga kaasa eeskätt toidupuuduse ja toiduainete hinnatõusu; palub seepärast liidu delegatsioonil ja liikmesriikide delegatsioonidel toetada nimetatud ettepanekuid Julgeoleku Nõukogus ning üldisemalt rahvusvahelistel ja piirkondlikel foorumidel ja konverentsidel (Maailmapank, WTO, UNCTAD, IMF, OECD jne) eesmärgiga tunnustada esmaseid avalikke hüvesid ja koondada need ÜRO erikonventsiooni;
13. rõhutab riikide välisvõla ja sellega seonduvate rahvusvaheliste finantskohustuste mõju kõikide inimõiguste täielikule kasutamisele, sest selles võetakse arvesse tõsiasi, et riikide võlaintresside maksmine puudutab täna enamikku riike ja seda kasutatakse ettekäändena kärpekavade kehtestamiseks, mida kutsutakse struktuurilise kohandamise kavadeks ja millega rikutakse põhiõigusi ka liidus;

Kodaniku- ja poliitilised õigused

14. kutsub kõiki riike üles võitlema piinamise vastu, sealhulgas ka liikmesriikides; palub, et liidu delegatsioon ja liikmesriikide delegatsioonid lülitaksid piinamist ning muud ebainimlikku või inimväärikust alandavat karistamist ja kohtlemist käsitlevatesse aruteludesse liidus ja väljaspool liitu selliste toodete keelustamise küsimuse, mida võidakse kasutada piinamise eesmärgil;
15. kutsub liidu delegatsiooni ja liikmesriikide delegatsioone üles väljendama veel kord

oma vastuseisu surmanuhtlusele ning pooldama selle ülemaailmset keelustamist ja viivitamatu moratoriumi kehtestamist riikides, kus surmanuhtlust veel kohaldatakse; peab muret tekitavaks asjaolu, et teatavad riigid, kes olid peatanud surmanuhtluse kohaldamise, on hakanud uuesti hukkamisi täide viima või isegi taastanud surmanuhtluse terrorismi vastu võitlemise põhjendusega ja uimastikaubanduse vastu võitlemise raames;

16. rõhutab, et Inimõiguste Nõukogu sellel istungjärgul on vaja käsitleda küsimusi, nagu ühinemisvabadus ja võitlus mis tahes repressioonide vastu, sealhulgas ametiühingute tegelaste, poliitiliste organisatsioonide ja teiste ühenduste aktivistide, loovisikute ja inimõiguste kaitsjate mõrvad;
17. võtab teadmiseks, et 31. istungjärgul pöörati tähelepanu usu- ja veendumusvabadusele, ning tuletab meelde, et kõnealune vabadus tähendab nii õigust uskuda või mitte uskuda kui ka õigust edendada usulisi tõekspidamisi ja vahetada usku; rõhutab uuesti, et pooldab sekularismi, mis on teatavate riikide ja kultuuride määravaks tunnusjooneks ja mille kohaselt hoitakse usuline ja poliitiline võim rangelt lahus, mis tähendab keeldumist mis tahes usulisest sekkumisest avaliku poliitika küsimustes ning mis tahes poliitilisest sekkumisest usuküsimustes, välja arvatud turvalisuse ja avaliku korra kaitseks (sealhulgas teiste inimeste vabaduse kaitseks), ning tagab samas kõigile (usklikud, agnostikud või ateistid) võrdse südametunnistusevabaduse ja oma veendumuste avaliku väljendamise vabaduse;
18. peab eriti oluliseks aruannet eraelu puutumatusse õiguse kohta digitaalajastul; taunib asjaolu, et tehnoloogiat kasutatakse muu hulgas ka Euroopas inimõiguste rikkumiseks, eelkõige tsensuuri ja massilise jälgimise kaudu; mõistab lisaks hukka miljonite inimeste massilise jälgimise eelkõige USA Riikliku Julgeolekuagentuuri (NSA) poolt; väljendab muret jälgimis- ja filtreerimistehnoloogiate leviku üle, mis kujutab inimõiguste eest võitlejate jaoks üha suuremat ohtu ja millega rikutakse tihti õigust eraelu puutumatusse; nõuab, et neid mureküsimusi võetaks selle istungjärgupunkti arutamisel arvesse; peab kahetsusväärseks, et rahvusvaheline üldsus ei ole ikka veel alustanud läbirääkimisi isikuandmete kaitset käsitleva rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks, mille puhul võiks eeskujuks võtta Euroopa Nõukogu konventsiooni nr 108, ning kutsub liidu ja liikmesriikide delegatsioone üles võtma koostöös oma rahvusvaheliste kolleegidega ette sellise raamistiku väljatöötamise;
19. ei pea õigeks järjest rohkemate julgeolekualaste ja muu hulgas militaarülesannete delegeerimist eraettevõtetele, kuna tegemist on suveräänse pädevusega, mis kuulub üksnes riikidele, ning palub liidul ja selle liikmesriikidel teha suuremaid jõupingutusi sellise tegevuse lõpetamiseks; on seisukohal, et inimõigusi puudutavatest normidest kinnipidamine on riikide ülesanne, ning on seetõttu arvamisel, et kuna tegemist on avalike teenuste osutamise kohustuse edasi delegeerimisega, tuleb nende ettevõtete poolt toime pandud inimõiguste ja humanitaarõiguse rikkumiste eest vastutavaks pidada riike;
20. toonitab, et relvakaubanduses on eeskirjad nõrgad, tegevus läbipaistmatu ja kontrollid puuduvad ning see põhjustab inimestele kodusõdades ja relvastatud konfliktides üha rohkem kannatusi; on seisukohal, et relvakaubandus õhutab ebastabiilsust ja korruptsiooni ning takistab rahu protsesse; mõistab eriti hukka relvakaubanduse sellistes

riikides nagu Jeemen, Somaalia, Lõuna-Sudaan ja Nigeeria ning kordab ÜRO peasekretäri eelmise aasta 22. veebruari hoiatust nende riikide kohta; nõuab seepärast selle küsimuse arutamist eeloleval istungjärgul;

Rahvaste, inimrühmade ja üksikisikute õigused

21. rõhutab, kui oluline on austada ILO konventsioonis nr 169 määratletud põlis- ja hõimurahvaste põhiõigusi, ning peab murettekitavaks eriti maa hõivamise juhtumitega tegelevate inimõiguste kaitsjate, inimõiguste eest võitlejate, inimõigusorganisatsioonide ja -institutsioonide olukorra halvenemist; nõuab, et need küsimused võetaks eraldi päevakorrapunktina ÜRO Inimõiguste Nõukogu istungil käsitlemisele;
22. väljendab heameelt selle üle, et 34. istungjärgul pööratakse tähelepanu lapse õigustele ja et pärast resolutsiooni 25/6 vastuvõtmist on näha tahet tegeleda põhjalikult küsimustega, mis seonduvad lastega kaubitsemise, nende müümise, lasteprostitutsiooni ja lapspornograafiaga;
23. palub, et liit ja liikmesriigid teeksid esmajärjekorras pingutusi selleks, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu võtaks konkreetseid meetmeid tsiviilelanikke ja eriti naisi ja lapsi puudutavate inimõiguste rikkumiste lõpetamiseks sõjaolukorras ja vägivaldsetes konfliktides; nõuab eelkõige prioriteetsete meetmete rakendamist selleks, et lõpetada laste värbamine sõduriteks ja tagada nende kaitse;
24. peab kahetsusväärseks, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2017. aasta kohtumistel ei arutata LGBTI-inimeste õigusi puudutavaid küsimusi; mõistab hukka vägivalga ja diskrimineerimise, mille all LGBTI-inimesed kogu maailmas kannatavad; mõistab eelkõige hukka transsooliste inimeste sunniviisilise steriliseerimise, mida tuleb jätkuvalt ette teatavates riikides, sh liidus, ning nõuab sellise inimõiguste rikkumise viivitamatut lõpetamist; kutsub rahvusvahelist üldsust üles arutama võimalusi kohandada perekonnaõigust vastavalt tavade muutumisele ja tänapäevastele perekonnaelu vormidele, andes muu hulgas samasoolistele abiellumise ja lapsendamise võimalused; rõhutab, et lesbid kannatavad sageli mitmekordse diskrimineerimise all (naiste ja lesbidenä) ning et võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise saavutamiseks tuleb LGBTI-inimeste võrdõiguslikkuse tagamise meetmeid võtta koos naiste ja tütarlaste võrdõiguslikkuse tagamise meetmetega; tunneb muret selle pärast, et viimasel ajal on hakanud levima seksuaalse identiteedi ja sättumuse või soo alusel konkreetsete inimrühmade vastu suunatud seadused, tavad ja vägivaldaaktid; kinnitab toetust inimõiguste ülemvoliniku tööle, kes püüab eelkõige deklaratsioonide, aruannete ning vabaduse ja võrdsuse kampaaniaga edendada ja kaitsta LGBTI-inimeste kõikide inimõiguste teostamist; innustab ÜRO ülemvoliniku bürood jätkama võitlust diskrimineerivate seaduste ja tavade vastu;
25. peab kiiduväärseks aruannet migrantide inimõiguste kaitse kohta; mõistab hukka Euroopa Liidu välispiiride hajutamise poliitika tagajärjed seoses sellega, et Euroopast turvalisust otsivad inimesed võtavad üha suuremaid riske, mis toob Euroopasse rändavate inimeste seas kaasa järjest rohkem surmajuhtumeid nii merel kui ka maal; rõhutab, et liit peab igasuguse rändepoliitika, sealhulgas piirikontrolli aluseks võtma tervikliku lähenemisviisi, mis tugineb inimõigustele ja on kooskõlas ELi rahvusvaheliste kohustustega; mõistab sellega seoses hukka Hartumi protsessi, mis hõlmab koostöö tegemist eelkõige Eritrea ja Sudaani režiimidega „rände juhtimise“

valdkonnas; kutsub liidu liikmesriike veel kord üles lisama demokraatia ja inimõiguste klauslid kõikidesse rahvusvahelistesse lepingutesse, olenemata lepingu tüübist, ning tagama inimõiguste austamise oma sise- ja välispoliitikas, kuna vastasel juhul nõrgeneb liidu positsioon ÜRO Inimõiguste Nõukogus ja kõigis teistes rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates organisatsioonides;

Inimõiguste ja inimõigustega seotud teemade omavaheline sõltuvus

26. võtab teadmiseks, et 34. istungjärgul pööratakse suurt tähelepanu terrorismi ja inimõiguste vahelistele seostele ning aruandele terrorismi kahjuliku mõju kohta kõigi inimeste inimõiguste ja põhivabaduste kasutamisele, eriti seoses õigusega elule, vabadusele ja turvalisusele; rõhutab asjaolu, et võitlust terrorismi vastu ei tohi mingil juhul kasutada üksikisiku vabaduste ja põhiõiguste piiramise ettekäändena; on seisukohal, et teatud lääneriikide sõjakas reaktsioon ei aita sugugi terrorismiohtu vähendada, vaid hoopis annab vägivallaspiraalile hoogu juurde; rõhutab veel kord asjaolu, et terrorismi vastu võitlemise kava saab tõhusalt rakendada üksnes juhul, kui lõpetatakse terroriorganisatsioonide rahastamine, peatades eelkõige kõik kaubandus- või partnerluslepingud neid organisatsioone toetavate riikidega; rõhutab muu hulgas riiklike luure-, julgeoleku- ja õigusteenistuste tugevdamise olulisust, samuti vajadust võtta kasutusele riigi rahastatud ennetusprogrammid ja keskused, et avastada terroriorganisatsioonide värbamismeetodid varem, vältida värbamist ja lõhkuda värbamisvõrgustikud ning võimaldada nende organisatsioonidega ühinenud isikutel taas ühiskonda integreeruda; tuletab meelde, et õigus julgeolekule ja turvalisusele on põhiõigus, ning mõistab hukka igasuguse avaliku poliitika, mis diskrimineerib üht osa elanikkonnast tegeliku või oletatava päritolu või usutunnistuse alusel; peab seetõttu äärmiselt oluliseks päevakorrapunkti selle kohta, kuidas terrorism mõjutab inimõiguste kasutamist;
27. peab ülioluliseks päevakorrapunkti sellise õiguslikult siduva rahvusvahelise instrumendi loomise kohta, milles käsitletakse rahvusvahelisi korporatsioone, muid ettevõtteid ja inimõigusi; toetab ÜRO valitsustevahelise töörühma tööd selles küsimuses ning nõuab tungivalt, et liidu institutsioonid ja liikmesriigid hakkaksid viivitamatult täitma asjakohaseid resolutsioone ning pühenduksid täielikult kõnealuse eesmärgi saavutamisele;
28. peab samuti äärmiselt oluliseks päevakorrapunkti inimõiguste ja keskkonna kohta ning on seisukohal, et see on lahutamatult seotud inimeste õigusega loodusvaradele, maale ja jätkusuutlikule looduskeskkonnale; peab seetõttu otsustavalt tähtsaks Kyoto protsessi ja kõnealuste õiguste kasutamist võimaldavate muude rahvusvaheliste konventsioonide ratifitseerimist ja rakendamist kõikide poolt; on seisukohal, et ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) Pariisis saavutatud kokkulepped ei ole kliimamuutuste peatamiseks ning rahvaste sotsiaalsete ja keskkonnaõiguste tagamiseks piisavad; palub ELi delegatsioonil ja liikmesriikide esindajatel toetada ÜRO Inimõiguste Nõukogus ettepanekut luua ÜRO egiidi all rahvusvaheline keskkonnaõiguse kohus ja teha jõupingutusi siduva õigusliku vahendi loomiseks, et karistada kõige saastavamaid riike ja ettevõtteid;
29. rõhutab, et ÜRO hinnangul peab aastaks 2050 keskkonnast tingitud põhjustel ümber asuma 200 miljonit inimest; rõhutab, et vaja on terviklikku lähenemisviisi, mis

võimaldaks lahendada kliimamuutuste, vaesuse ning loodusvarade kasutamise ja juurdepääsetavusega seotud probleemid ning võidelda maa ja rikkuse hõivamise vastu hargmaiste ettevõtjate poolt, et võimaldada arengut ja tagada elanikkonnale juurdepääs esmatarbekaupadele ning põhiõigustele ja -teenustele; palub ELi delegatsioonil ÜRO Inimõiguste Nõukogus ja liikmesriikide esindajatel aktiivselt osaleda termini „kliima- ja keskkonnapõgenik“ üle toimuval arutelul, et töötada välja õiguslikult siduv määratlus, pidades silmas rahvusvahelist õigust;

Enesemääramisõigus ja nõukogu tähelepanu nõudvad inimõigustega seotud olukorrad

30. rõhutab veel kord rahvaste võõrandamatut õigust enesemääramisele ning õigust teha poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid valikuid ilma välise sekkumiseta; kutsub liitu ja liikmesriike üles toetama ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2017. aasta istungjärgudel praeguse poliitika jätkamise asemel otsusekindlalt hoopis nimetatud õigust; taunib muu hulgas asjaolu, et liit ja USA kehtestavad kolmandatele riikidele sanktsioone, et kaitsta esmajoonel oma geopoliitilisi ja majanduslikke huve, mitte asjaomaste rahvaste huve, ehkki see peaks ometi olema olulisem;
31. tunneb sügavat muret humanitaar- ja julgeolekulukorra halvenemise pärast Süürias seoses sellega, et nn Islamiriik hõivas olulise osa riigi territooriumist; mõistab veel kord karmilt hukka terroristlike organisatsioonide toime pandavad süstemaatilised inimõiguste rikkumised; tunneb samuti eriti suurt muret Süüria režiimi toime pandud inimõiguste rikkumiste, eelkõige sõnavabaduse rikkumiste, meelevaldsete kinnipidamiste ja inimõiguste kaitsjate vastu suunatud repressioonide pärast; rõhutab, kui olulised on spetsiaalse uurimiskomisjoni poolt Aleppos aset leidnud sündmuste kohta läbi viidud põhjaliku ja sõltumatu uurimise tulemused, et määrata võimaluse korral kindlaks kõik, kelle puhul on mõistlikult alust arvata, et tegemist on rahvusvahelise inimõigustealase õiguse väidetavate rikkumiste ja eiramiste toimepanijatega; toonitab, et relvakaubandus on konflikti võimendanud; mõistab teravalt hukka lääneriikide viimaste aastate mitmesugused sekkumised, eelkõige Lähis-Idas ja lõunanaabruses, sest sellel on olnud tõsised tagajärjed inimeste radikaliseerumise näol; tunneb heameelt pingutuste üle edendada ÜRO egiidi all poliitilist dialoogi, et ületada riigis valitsev poliitiline kriis, ja rõhutab, et selle tulemuslikkuse tagamiseks tuleb dialoogi kaasata ka Süüria režiimi rahumeelse opositsiooni liikmed;
32. väljendab sügavat muret seoses Lõuna-Sudaanis jätkuva konfliktiga; nõuab, et võitlevad pooled sõlmiksid viivitamata relvarahu, ning avaldab toetust neutraalsele vahendamisele, mille eesmärk on kiire kokkuleppele jõudmine; nõuab, et konfliktikeerisesse jäänud tsiviilelanikkonnale ja piirkonnast põgenejatele osutataks rohkem humanitaarabi; nõuab, et liit ja selle liikmesriigid austaksid tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet, avades oma piirid pagulastele, kes põgenevad Lõuna-Sudaanis valitseva kriisi eest; nõuab sellega seoses, et rahvusvahelisel tasandil võetaks kohustus lõpetada relvade ja sõjavarustuse tarnimine Lõuna-Sudaani ning peatada igasugune relvaeksport kõnealusesse piirkonda;
33. rõhutab ÜRO Inimõiguste Nõukogus Burundi kriisi teemal peetavate arutelude tähtsust; väljendab sügavat muret olukorra pärast Burundis ja rõhutab, et sellel võivad olla tõsised tagajärjed kogu piirkonna jaoks; nõuab kinnipidamist Ida-Aafrika järvede piirkonna julgeoleku, stabiilsuse ja arengu paktist ning mittekallaletungi ja vastastikuse

kaitse protokollist; on arvamisel, et praeguse kriisi saab lahendada vaid riiklikul ja piirkondlikul tasandil peetava poliitilise dialoogi abil ning seda ei tohi mingil juhul kasutada piirkonnas uue sõjalise sekkumise ettekäändena; on arvamisel, et Burundi probleeme saab lahendada ainult siis, kui kõigile kodanikele tagatakse võrdsed õigused ning lahendatakse viljakate põllumajandusmaade kontrolli, tööpuuduse ja vaesusega seotud probleemid, võideldakse korruptsiooni, vaesuse, ebavõrdsuse ja diskrimineerimise vastu ning edendatakse ühiskondlikke, poliitilisi ja majandusreforme, et luua vaba, demokraatlik ja stabiilne riik;

34. märgib, et inimõiguste olukord Iraanis on endiselt äärmiselt murettekitav; mõistab hukka Iraanis tavalised repressioonid rahumeelsete meeleavaldajate ja teisitimõtlejate (sealhulgas üliõpilaste, akadeemikute ja inimõiguste kaitsjate), naisõiguslaste, juristide, ajakirjanike ja blogijate vastu; rõhutab, et rahvusvahelisel üldsusel tuleb rahu tagamiseks võtta otsustav roll; peab murettekitavaks poliit- ja meelsusvangide arvu, hukkamiste (sealhulgas alaealiste hukkamiste) jätkuvalt suurt arvu, piinamist, ebaõiglasli kohtuprotsesse ja kautsjoniks nõutavaid hiigelsummasid ning teabe-, sõna-, kogunemis-, usu-, õppimis- ja liikumisvabaduse karmi piiramist;
35. tunnustab Myanmaris inimõiguste valdkonnas seni tehtud edusamme, kuid rõhutab samas, et endiselt on veel palju teha, eelkõige vähemuste õiguste ning sõna-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabaduse osas; mõistab hukka rohingjade diskrimineerimise ja represseerimise, mida võimendab asjaolu, et sellel kogukonnal puudub õiguslik staatus, ja tõsiasia, et vihkamist õhutavad avaldused mittebudistide vastu on sagenemas; nõuab põhjaliku, läbipaistva ja sõltumatu uurimise korraldamist rohingjade vastu toime pandud inimõiguste rikkumise kõikide juhtumite puhul;
36. rõhutab, kui oluline on selle istungi Eritread käsitlev päevakorrapunkt; mõistab kindlalt hukka Eritreas aset leidvad süstemaatilised ja üha sagenevad inimõiguste rikkumised; peab äärmiselt murettekitavaks kogu Eritrea elanikkonna ja naaberriikides viibivate põgenike majanduslikku ja sotsiaalset olukorda; mõistab hukka Eritrea diasporaa süstemaatilise ähvardamise, sealhulgas taastamis- ja ülesehitusmaksu;
37. peab kiiduväärseks aruannet inimõiguste olukorra kohta Liibüas, sh asjaolu, et selles käsitletakse peamiselt Liibüa valitsusele antud tehnilise abi ja suutlikkuse suurendamise meetmete tõhusust ning hinnatakse, millist toetust või tehnilist abi on veel vaja selleks, et rakendada ülemvoliniku büroo uurimisaruandes (inimõiguste olukorra kohta Liibüas) esitatud resolutsiooni ja soovitusi; on seisukohal, et liit ja liikmesriigid peavad seda aruannet arvesse võtma, enne kui seovad end rohkem Liibüa ametivõimudega tehtava koostööga, ning nõuab, et migrantide ja teel olevate pagulaste kaitset ning Liibüa inimõiguste olukorda võetaks arvesse enne muid tegureid;

Inimõiguste olukord Palestiinas ja muudel okupeeritud araabia aladel

38. väljendab heameelt erilise tähelepanu üle, mida ÜRO Inimõiguste Nõukogu on viimastel aastatel pööranud inimõiguste olukorrale Palestiinas ja muudel okupeeritud araabia aladel ning eelkõige Palestiina rahva enesemääramisõigusele ning sõltumatu ja kestliku riigi loomisele 1967. aasta piirides; nõuab tungivalt, et liidu delegatsioon mõistaks hukka igasuguse kolonialismi, eelkõige Palestiinas, Jordani Läänekaldal ja Jeruusalemma idaosas, kus see järjepidevalt kasvab; mõistab samuti hukka asunike vägivalla Palestiina rahva vastu, eelkõige Hebronis, ja beduiinide sundümberasustamise

kavad;

39. nõuab, et liidu delegatsioon ÜRO Inimõiguste Nõukogus ja liikmesriikide esindajad survestaksid Iisraeli ametivõime, et võimaldada ÜRO mandaadi rakendamist; nõuab samuti, et Euroopa Liit ja liikmesriigid võtaksid asjakohaseid meetmeid selle tagamiseks, et nende jurisdiktsiooni kuuluvad ettevõtted ei paneks toime ega aitaks toime panna inimõiguste rikkumisi, muu hulgas tegevuse või kasumi teenimise kaudu asundustes; nõuab sellega seoses tungivalt, et liit toetaks ÜRO Inimõiguste Nõukogu järgmisi resolutsioone asunduste kohta ning andmebaasi loomist ÜRO Inimõiguste Nõukogu iga-aastaste andmetega rahvusvahelise õiguse rikkumistega seotud ettevõtete kohta;
40. mõistab hukka Palestiina vangide olukorra Iisraeli vanglates; nõuab, et Iisraeli riik lõpetaks viivitamatult massiliste vangistuste kampaania, mis sai 2016. aastal veelgi hoogu juurde (vangistati enam kui 6000 inimest, sh alaealisi); mõistab samuti hukka kohtuvälised hukkamised, haldusarestid, poliitvangide üleviimise väljapoole okupeeritud alasid, mistõttu sugulased ei saa neid külastada, väärkohtlemise, piinamise, vangide sunniviisilise toitmise ning asjakohasest ja õigeaegsest arstiabist ilmajätmise, mis on kõik jõhkras vastuolus rahvusvahelise õigusega; nõuab, et Iisrael hakkaks viivitamata järgima ÜRO piinamisvastast konventsiooni, mille osaline ta on; mõistab hukka laste kinnipidamise ja halva kohtlemise ning nõuab vangis viibivate laste viivitamatut vabastamist; nõuab sellega seoses Palestiina vangistatud parlamendiliikmete viivitamatut vabastamist;
41. tunneb ühtlasi sügavat muret kodaniku- ja poliitiliste vabaduste piiramise pärast Iisraelis, eelkõige mitmesuguste valitsusväliseid organisatsioone käsitlevate seaduste pärast, millega piiratakse ühinemis- ja kogunemisvabadust ning organisatsioonidesse kuulumise vabadust; juhib lisaks tähelepanu riigis elavate vähemuste, eriti araabia vähemuse sagenenud diskrimineerimisele;
42. peab kahetsusväärseks, et Lääne-Sahara küsimus ei ole ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2017. aasta istungjärkude päevakorras; nõuab Lääne-Sahara elanike põhiõiguste, sealhulgas ühinemisvabaduse, sõnavabaduse ja kogunemisõiguse austamist; nõuab kõigi Lääne-Sahara elanikest poliitvangide vabastamist; nõuab, et ÜRO esindajatele, parlamendiliikmetele, sõltumatutele vaatlejatele, valitsusvälistele organisatsioonidele ja ajakirjanikele tagataks juurdepääs Lääne-Sahara aladele; nõuab tungivalt, et ÜRO annaks oma Lääne-Sahara referendumi missioonile (MINURSO) inimõigustega seotud volitused, mis on kooskõlas kõigi teiste ÜRO rahuvalvemissioonide volitustega kogu maailmas; toetab Lääne-Sahara konflikti õiglast ja kestlikku lahendamist, tuginedes Lääne-Sahara rahva enesemääramisõigusele kooskõlas ÜRO resolutsioonidega 34/37 ja 35/19; nõuab, et liit ja liikmesriigid toetaksid Lääne-Sahara olukorra küsimuse lisamist järgmiste ÜRO Inimõiguste Nõukogu istungjärkude päevakorda;

Rassism, rassiline diskrimineerimine, ksenofoobia ja nendega seotud sallimatus – Durbani deklaratsiooni ja tegevuskava järelmeetmed ja kohaldamine

43. peab väga oluliseks, et 2017. aastal pööratakse tähelepanu võrdõiguslikkuse suurendamisele ja võitlusele rassi, vähemuste hulka kuulumise, soo, seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi või puude alusel toimuva diskrimineerimise vastu; rõhutab, et ka selles valdkonnas peavad liit ja liikmesriigid rakendama ÜRO

Inimõiguste Nõukogu soovitusi;

44. peab kiiduväärseks rassismi ja diskrimineerimise küsimuste tähtsustamist ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2017. aasta istungjärgudel ning eelkõige ülemaailmset üleskutset võtta konkreetseid meetmeid selleks, et juurida täielikult välja rassism, rassiline diskrimineerimine, ksenofoobia ja nendega seotud sallimatus, kohaldada terviklikult Durban'i deklaratsiooni ja tegevuskava ning võtta sellega seoses järelmeetmeid; kordab, et mõistab hukka teatavates liikmesriikides murettekitavalt sagedaseks muutunud rassistliku, antisemiitliku, homofoobse, ksenofoobse ja rändajate vastu suunatud vägivalla; tunneb muret mõnes liikmesriigis vähemuste ja teatud inimrühmade vastu suunatud üha sagenevate vihkamist õhutavate avalduste ja häbimärgistamise pärast, samuti nende avalduste üha kasvava mõju pärast teatavates meediakanalites ning arvukates poliitilistes liikumistes ja erakondades poliitilise vastutuse kõige kõrgemal tasandil, mis on toonud kaasa piiravate õigusaktide rakendamise;
45. peab samuti äärmiselt oluliseks naiste diskrimineerimise ja naistevastase vägivalla kõikide vormide kaotamise küsimust; rõhutab, et poliitiliseks prioriteediks peab jääma tervishoiuteenuste ning seksuaal- ja reproduktiivtervishoiu teenuste üldine kättesaadavus, sealhulgas vaba juurdepääs seksuaalharidusele, rasestumisvastastele vahenditele ja tagatud õigus raseduse katkestamisele; rõhutab, et naiste ja tütarlaste vastase vägivalla kaotamine, nagu ka võitlus seksuaalse ärakasutamise ja inimkaubanduse vastu peab olema prioriteetne ning selle eesmärk peab olema sooline võrdõiguslikkus; kutsub seepärast ÜRO Inimõiguste Nõukogu ja rahvusvahelist üldsust üles viima ellu elanikkonna ja arengu rahvusvahelise konverentsi +20, Peking +20 ja Rio +20 protsesse; rõhutab samuti, et liidu liikmesriikidele on oluline kohaldada eelkõige sisserändepoliitika raames ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2002. aasta soovitusi, milles käsitletakse rahvusvahelist kaitset sool põhineva tagakiusamise eest;

*

* *

46. volitab ÜRO Inimõiguste Nõukogu 34., 35. ja 36. istungjärgul osalevat Euroopa Parlamendi delegatsiooni tutvustama käesolevas resolutsioonis esitatud seisukohti; palub delegatsioonil anda lähetustest aru inimõiguste allkomisjonile ja peab asjakohaseks jätkata Euroopa Parlamendi delegatsioonide saatmist ÜRO Inimõiguste Nõukogu asjakohastele istungjärgudele;
47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO peasekretärile, ÜRO Peaassamblee presidendile, ÜRO Inimõiguste Nõukogu esimehele, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning väliskomisjoni asutatud ELi-ÜRO töörühmale.